

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref

Vår ref
200901591-/ARO

Dato
20.1.2010

Statsbudsjettet 2010 - tildeling til Norges forskningsråd

Landbruks- og matdepartementet legger med dette frem tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2010. I tildelingsbrevet legges premissene for hvilke hovedoppgaver Norges forskningsråd skal utføre i 2010, hvilke mål- og resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå. Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop. 1 S (2009-2010) fra Landbruks- og matdepartementet. Stortinget behandlet Innst. 12 S (2009-2010) i Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen 9.12.2009 og gjorde vedtak i samsvar med innstillingen vedrørende bevilgningen til Norges forskningsråd over Landbruks- og matdepartementets budsjett.

Tildelingsbrevet har følgende innhold:

1.	Orientering om budsjettet for 2010	2
	Fullmakt til midlertidig omdisponering	2
	Tekniske endringer og orienteringssaker	2
	Styringsopplegg.....	3
	Øvrige rammer for tildelingen	3
2.	Konkretisering av målene for 2010	4
	Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet	5
	Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet.....	11
	Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet.....	12
	Øvrige krav til virksomheten	14
3.	Dialog og planlagte møter	14

Postadresse
Postboks 8007 Dep

Kontoradresse
Akersgt. 59

Telefon
22 24 90 90

0030 Oslo

Org no.
972 417 874

Avdeling for forskning,
innovasjon og
regionalpolitikk
Telefaks
22 24 91 50

Saksbehandler
Kirsti Gustad
22249141

1. ORIENTERING OM BUDSJETTET FOR 2010

For 2010 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet	222 288 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	180 847 000
Sum	403 135 000

Midler over kap. 1137 post 51 omfatter basisbevilgninger til primærnæringsinstituttene Bioforsk, Norsk senter for bygdeforskning, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Veterinærinstituttet og Norsk institutt for skog og landskap. I tillegg skal Nofima få midler til strategiske instituttprogram innenfor denne basisbevilgningen.

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- medio januar med kr 100 783 750
- primo april med kr 100 783 750
- primo juni med kr 100 783 750
- primo oktober med kr 100 783 750

Fullmakt til midlertidig omdisponering

Norges forskningsråd gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge Forskningsrådet sikrer måloppnåelse på sikt. Fullmakten gjelder opp til totalt 5 mill. kroner.

Tekniske endringer og orienteringssaker

Departementet har satt av 9,640 mill. kroner til husleiekompensasjon for Bioforsk, herunder 1,828 mill. kroner i rammen til post 50 og 7,812 mill. kroner i rammen til post 51. Departementet ber Forskningsrådet om å følge opp midlene på samme måte som foregående år.

Som en oppfølging av *St. melding 25 (2008-2009) Lokal vekstkraft og framtidstru om regional og distriktspolitikken* skal det under kap. 1137 post 51 i 2010 øremerkes 350 000 kroner til FoU for fjellregionen til Bioforsk sin avdeling Løken i Øystre Slidre.

For å følge opp det internasjonale samarbeidet med Universitetet i Minnesota settes det av inntil 300 000 kroner til å videreutvikle dette samarbeidet med andre departementer.

Under kap. 1137 post 51 holdes følgende midler tilbake: Departementet setter av 300 000 kroner som tilskudd til Nordiske jordbruksforskernes forening.

Styringsopplegg

Målene for Forskningsrådet for 2010 på Landbruks- og matdepartementets område er gitt i kapittel 3. Det er etablert en felles målstruktur for Forskningsrådet, og det vises til nærmere omtale i Prop. 1 S (2009-2010) fra Kunnskapsdepartementet. Målstrukturen er felles for alle departementenes tildelinger til Forskningsrådet. De enkelte delmål blir konkretisert i tildelingsbrevene fra hvert enkelt departement.

Vi viser til utkastet til styringsparametre (vedlagt), og ber Forskningsrådet på bakgrunn av spesifiseringen av målstrukturen over foreslå styringsparametre som anses som særlig relevante for departementets bevilgning. Dette vil danne utgangspunkt for en dialog med sikte på å fastlegge egnede parametre for bevilgningen i dette tildelingsbrevet. Vi ber om et forslag i løpet av våren 2010, etter nærmere avtale mellom Forskningsrådet og Landbruks- og matdepartementet.

Risikovurdering er en integrert del av departementenes mål- og resultatstyring overfor Forskningsrådet. I tillegg skal Forskningsrådet selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i styret.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Omtale og vurdering av hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når tiltak skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I årsrapporten og styringsmøter med departementene skal Forskningsrådet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

Øvrige rammer for tildelingen fra Landbruks- og matdepartementet til Norges forskningsråd.

Landbruks- og matsektoren er en av de mest komplette verdikjedene i norsk næringsliv, fra forskning, forvaltning av naturressurser, produksjon av innsatsvarer, trebasert industri, næringsmiddelindustri frem til forbruker/sluttmarked. Samtidig er sektoren en integrert del av de globale utfordringene gjennom hvordan klimaet påvirker og påvirkes av aktiviteten, potensialet for å redusere utslipp og å produsere

fornybar energi eller andre varer/tjenester, gjennom rollen knyttet til matsikkerhet og koblingen til det internasjonale handelsregimet.

St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen* drøfter behovene for ny kunnskap knyttet til klimaendringer og produksjon av energi. St.meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning* peker også på noen av utfordringene som er nevnt ovenfor.

Nasjonalt er det innenfor den naturbaserte landbruks- og matsektoren av betydning at verdiskapingen skjer parallelt med at vi utvikler en mer kunnskapsintensiv og grønnere økonomi. Landbruks- og matdepartementet har utarbeidet en innovasjonspolitisk plattform for å styrke sektorens konkurranseevne. Spesifikke sider ved temaet er tidligere tatt opp i næringsstrategien *Ta landet i bruk!* og matstrategien *Smaken av Norge*. Nærings- og handelsdepartementets St.meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskape og bærekraftig Norge* er også relevant for innovasjon og kommersialisering innen landbruket. Kommunal- og regionaldepartementets St.meld. nr. 25 (2008-2009) *Lokal vekstkraft og framtidstru: Om distrikts- og regionalpolitikken* peker på kunnskapsbehov for næringsutvikling og forvaltning av naturressursene i fjellregionene. Andre relevante dokumenter er *Landbruks- og matdepartementets miljøstrategi 2008-2015*, departementenes *Europastrategi for matområdet* samt Miljøverndepartementets *Tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter*.

2. KONKRETISERING AV MÅLENE FOR LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTETS TILDELING FOR 2010

Hovedmålet for landbruks- og matpolitikken er å opprettholde et levende landbruk over hele landet. Politikken skal gi grunnlag for økt verdiskaping og livskvalitet basert på en bærekraftig og klimariktig forvaltning av landbruket og bygdene sine ressurser. Landbruks- og matforskningen er et sentralt virkemiddel for å nå dette målet.

Det er en stor utfordring å produsere nok mat, biomasse og energi til verdens befolkning på en bærekraftig og klimavennlig måte. Regjeringen ser på klimaendringene og det økte presset på verdens matressurser som de største utfordringene i vår tid. Ny kunnskap er avgjørende for å møte disse utfordringene.

Landbruks- og matforskningen skal ha internasjonal kvalitet og fremme en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med høy tillit i samfunnet. Strategien er konkretisert i *Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 – 2012*.

Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder

St.meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning* gjør rede for nasjonalt prioriterte områder. Landbruks- og matdepartementet legger særlig vekt på å bidra til

- løsning av globale utfordringer med vekt på klima, energi, miljø og matsikkerhet
- et kunnskapsbasert næringsliv i hele landet
- næringslivsrelevant forskning innen områdene mat, reiseliv, energi, miljø og nye produkter/bruksområder

a) Konkretisering av delmålet

Forskningsrådet skal følge opp St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen* gjennom økt forskningsbasert kunnskap innenfor følgende seks områder:

1. Reduserte klimagassutslipp. Bakgrunnen er at jordbruket står for ca. ni prosent av Norges totale klimaregnskap.
2. Økt karbonbinding i jord og skog. Ny kunnskap om karbonets kretsløp og karbonet som lagerressurs er sentralt for å kunne sette inn kostnadseffektive tiltak som forbedrer landbrukets klimagassregnskap.
3. Matsikkerhet. Forskning skal bidra til å sikre befolkningen nok og næringsrik mat. Endringer i klima og produksjonsbetingelser utfordrer målet om høy egenproduksjon av mat i Norge. Matsikkerhet må også sees i et globalt perspektiv.
4. Mattrygghet. Globalisering, økt handel på tvers av landegrenser, høyere temperatur og økt nedbør som følge av klimaendringer gir en rekke utfordringer for plante- dyrehelse og mattrygghet.
5. Utnytting av mulighetsrommet et endret klima gir. Ny kunnskap skal bidra til å identifisere fortrinn som følger av klimaendringer som bidrar til å styrke konkurranseevnen til norsk landbruk.
6. Fornybar energi fra landbruket. Det er en ambisjon at norsk landbruk skal bli en betydelig leverandør av råstoff til energiproduksjon og produsent av fornybar energi. Det vises blant annet til Olje- og energidepartementets Strategi for økt utbygging av bioenergi der legges det til grunn et mål om å ”*Sikre målrettet og koordinert virkemiddelbruk for økt utbygging av bioenergi med inntil 14 TWh innen 2020*”.

b) Andre føringer

For å følge opp Klimaforliket og St.meld. nr. 39 (2008-2009) økes bevilgningen til forskning på fornybar energi og karbonfangst og -lagring med 20 mill. kroner. Av dette settes 5 mill. kroner av til kunnskapsutvikling på opptak av CO₂ og lagring av karbon i jord og skog (jfr. delmål 2.1). Bevilgningen til programmet NORKLIMA økes med 3 mill. kroner.

Delmål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen

Landbruks- og matdepartementet, som næringsdepartement, har ikke satt opp konkrete målsettinger under delmål 1.2 i den felles målstrukturen. Landbruks- og matdepartementet ber imidlertid Forskningsrådet om å vurdere om det er områder innen landbruks- og matsektoren hvor det er behov for styrket innsats rettet mot grunnforskning.

Delmål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene

Det er et mål å styrke konkurranseevnen i alle næringer i landbruket.

a) Konkretisering av delmålet

I tråd med St.meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskapende og bærekraftig Norge* vil Landbruks- og matdepartementet legge til rette for innovasjon og kommersialisering i landbruket. I departementets budsjettproposisjon slås det fast at det skal gjennomføres en langsiktig og målrettet innsats der målet er økt konkurranseevne i alle næringer i landbruket. I den forbindelse har departementet utarbeidet en innovasjonspolitisk plattform med følgende fem innsatsområder:

1. Stimulere entreprenørskap og økt markedstenking i hele verdikjeden. Dette inkluderer blant annet å styrke humankapitalen som et konkurransefortrinn innenfor den norske samfunnsmodellen.
2. Finne synergier mellom verdikjeder i landbruket og andre sektorer. Det vil blant annet bli stimulert til økt samarbeid med vekstnæringer innenfor områder som energi, IT, design, helse og opplevelsesproduksjon.
3. Satse på forskning og kunnskapsformidling. Kunnskapselementet i vare- og tjenesteproduksjonen i sektoren øker. Derfor vil produksjon og formidling av næringsrelevant kunnskap være svært viktig for lokale og regionale innovasjonssystemer.
4. Støtte opp under og stimulere lokale forutsetninger med utgangspunkt i komparative fortrinn, med utgangspunkt i regionale og lokale innspill fra næringene, forvaltningen

og kunnskapsmiljøene. Utvikling av velfungerende innovasjonssystemer lokalt og regionalt, og stimulering til samhandling i blant annet klynger, vil være viktig.

5. Satse på en bærekraftig sektor der også miljøteknologi vil ha en sentral plass. Dette skal sikre at sektoren tar hensyn til både miljø og til utvikling av nye arbeidsplasser og virksomheter innenfor produksjon av fornybar energi.

Det legges til grunn at Forskningsrådet, innenfor de rammer som gjelder for egen virksomhet, bidrar til å gjennomføre LMDs innovasjonspolitiske plattform.

b) Andre føringer

Med utgangspunkt i målet om økt verdiskaping i landbruket er det viktig å se sektorens innsats innen næringsutvikling, innovasjon og forskning i en helhet. I den sammenheng ser LMD forbedringsmuligheter i samarbeidet mellom Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Det forventes derfor at Forskningsrådet og Innovasjon Norge videreutvikler samarbeidet med sikte på å hente ut større synergier. Blant annet skal økt samspill gi bedre formidling og anvendelse av ny kunnskap fra forskning og utvikling i det innovasjonsorienterte arbeidet. Det forventes også at Forskningsrådet, Innovasjon Norge, SIVA og instituttsektoren samarbeider for å øke innovasjonsgraden i sektoren, blant annet innenfor kommersialisering av forskningsresultater og infrastruktur for dette.

Norsk matvareindustri er Norges nest største industrigren. Landbruks- og matdepartementet har en ambisjon om at det opprettes et Senter for forskingsdrevet innovasjon (SFI) på matområdet. Formålet er å sikre næringen nok kunnskap med høy kvalitet og relevans. Dette bør ses i sammenheng med eksisterende midler til brukerstyrt forskning. Det legges til grunn at Forskningsrådet videreutvikler virkemiddelbruk og arbeidsform for å styrke grunnlaget for opprettelse av et slikt senter.

Tilsvarende er det ønskelig at Forskningsrådet sammen med Innovasjon Norge bidrar til at aktører innenfor jordbruks-, skog- og tresektoren kan delta i ulike senterutlysninger, som NCE, SFI etc. Arbeidet må rettes spesielt mot treområdet. LMD vil følge opp dette i styringsdialogen i 2010.

Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet, både i bredden og i spiss

Det er et mål at næringslivet innen sektoren skal ha forutsetninger for å satse langsiktig og styrke innsatsen på næringsrettet forskning. Samtidig skal det være samsvar mellom behovene fra næringen og resultatene fra forskningsmiljøene.

a) Konkretisering av delmålet

Det er et mål å øke landbruks- og matnæringens innsats innenfor forskning. Dette gjelder både kunnskapsproduksjon som er nødvendig for å styrke den enkelte virksomhets konkurransevne og bransjekunnskap som kan dekke mange

virksomheters felles kunnskapsbehov. Det er også et mål at næringsaktørene har god kunnskap om Forskningsrådets tilbud og at de får tilstrekkelig god bistand slik at de blir i stand til å delta i konkurransen om virkemidlene. Det samme gjelder for midler til forskning på den internasjonale arena der sektoren kan delta.

b) Andre føringer

Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at Forskningsrådet bidrar til å videreutvikle formelle og uformelle samarbeidsflater mellom næringsaktører, forskningsmiljøer og Forskningsrådet. Dette gjelder blant annet teknologiplattformer, seminarer, møter samt styrking av den løpende kontakten mellom aktørene.

For å fremme forskning i næringslivet er det viktig at virkemiddelordningene tar høyde for og tilpasses økonomiske konjunkturedringer der siktemålet er å begrense at næringslivets forskningsengasjement på kort tid endres vesentlig.

Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov

Formålet med Landbruks- og matdepartementet sin *Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 – 2012* er å legge til rette for forskning og forskningsbasert innovasjon som bidrar til å nå overordnede mål i landbruks- og matpolitikken. I strategien er sektoren delt inn i fem tematiske områder og nedenfor konkretiseres områdene.

a) Konkretisering av delmålet

Området mat, helse, forbruker

Det er et mål at Norge skal sikre nasjonal mattilgang, men også bidra til å sikre verden tilgang på mat. Forskning for bærekraftig bruk av økosystemene i et endret klima skal ha høy prioritet, herunder tilpasning av plante- og dyrematerialet og driftssystemer i plante- og husdyrproduksjonen. Forskning for økt råvareutnyttelse skal også ha høy prioritet.

Det er et mål å øke kunnskapen om hvordan klimaendringer kan gi nye sykdommer og smittemønstre hos planter og dyr og mellom dyr og mennesker. Det er også et mål å øke den forvaltningsrettede forskningen på mattrygghet, og kunnskap som kan effektivisere forvaltningens overvåking og kartlegging innenfor matområdet.

Forskning i sektoren skal bidra til økt innovasjon og konkurransevne i matsektoren, herunder både i volumbaserte og småskala produksjoner. Dette må sees i sammenheng med målet om at rundt 20 prosent av omsetningen av mat i de norske matvarekjedene skal komme fra norske spesialiteter innen 2020.

Området tre og energi

Det er et mål å øke forskning og utvikling på fornybare energikilder og på karbonfangst og -lagring, i tråd med klimaforliket og St.meld. nr. 39 (2008-2009). Det er et mål å øke uttak og bruk av biomasse fra skog, samt øke næringens konkurranseevne gjennom bærekraftig produksjon. Dette inkluderer behov for kunnskap om konsekvenser av tiltak på biologisk mangfold og andre miljøverdier. Forskning på biodrivstoff skal sees i sammenheng med strategi for FoU og støtte til demonstrasjonsanlegg for andregenerasjons biodrivstoff, som er under utarbeidelse. Forskningsinnsatsen innenfor biovarme, biogass og biodrivstoff skal videreføres. Landbruks- og matdepartementet legger videre til grunn at forskning skal bidra til mer bruk av tre og økt innovasjon i trenæringen. Et tiltak er forskning for å øke andelen treråstoff i bygningskonstruksjoner. For å lykkes med dette er det behov for forskning knyttet til bruk av tre i moderne, urbane bygg, for eksempel fleretasjes hus (bygninger over 4 et.). Forskningsrådet skal derfor fortsette å prioritere forskning på dette området.

Området tjenester

Det er et mål å øke omfang og lønnsomhet innenfor tjenesteytende næringer, herunder i første rekke grønt reiseliv og Inn på tunet. Innenfor grønt reiseliv skal Forskningsrådet særlig prioritere forskning som gir kunnskap om hvordan offentlige rammevilkår påvirker mulighetene for næringsutvikling og innovasjon i vernede områder og randsonene til disse. Landbruks- og matdepartementet har et mål om å øke kunnskapen om bedrifts- og samfunnsøkonomiske gevinster av Inn på tunet-tjenester. Det er også viktig med forskning på vellykkede samarbeidsløsninger i næringen, modeller for undervisningsopplegg på gården samt kunnskap om nye og innovative organisasjonsmodeller for slike tjenester.

Området miljø og ressursforvaltning

Det er et mål å øke kunnskapen og dokumentasjonen om foredling og genetisk variasjon. Det er et mål å redusere klimagassutslippene fra landbruket. Det behøves derfor mer forskning om utslipp fra sektoren og hvordan disse kan reduseres, om karbonets og nitrogenets kretsløp og opptak av CO₂ og lagring av karbon i jord og skog.

Videre er det et mål å stoppe nedbygging av dyrket jord og opprettholde norsk kulturlandskap. Det er derfor nødvendig med forskning på endringer i utbyggingsmønster og forholdet mellom langsiktig jordvern og utbyggingsinteresser.

Det er et mål å øke bærekraften i hele verdikjeden fra jord til bord, herunder å redusere mengden av matavfall og finne miljøvennlige måter å utnytte avfallet på. For øvrig vises det til samarbeid mellom styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter, styret for forskningsmidler over Jordbruksavtalen og programmet Miljø 2015 i Forskningsrådet om å løse felles kunnskapsutfordringer på miljøområdet.

Videreutvikling av innenlands oppdrett av fisk i ferskvann er et satsingsområde. Det er derfor behov for kunnskap som bidrar til å øke konkurranseevnen og lønnsomheten i næringen og som reduserer dens påvirkning på miljøet.

Området landbruk og samfunn

Det er et mål å få økt kunnskap om matvarekjedenes betydning for kvaliteten og tilbudet av matvarer til forbrukerne og hvordan de påvirker pris, både overfor bøndene og forbrukerne. Problemstillinger som mattrygghet, sikker tilgang på mat og tilgang på sunn mat, krever samfunnsfaglig kompetanse. Det er et mål at denne kompetansen skal være mere tilgjengelig og bedre utnyttet.

Videre er det nødvendig med oppdatert kunnskap om hvordan Norge kan forholde seg til internasjonale handelsavtaler, EUs felles landbrukspolitikk og internasjonale konkurranseforhold. Det er et mål at konflikten rundt beitedyr og rovvilt blir minst mulig, og det behøves derfor mer kunnskap om hvordan interessene til landbruket og utmarksnæringene på den ene siden og interessene for å opprettholde rovdyrbestanden på den andre siden kan kombineres.

b) Andre føringer

Det settes av ytterligere 3 mill. kroner til programmet Klimaendringer og konsekvenser for Norge. Midlene skal anvendes til å øke kunnskapen om hvordan landbruket påvirkes av klimaendringene.

Det skal settes av 1 mill. kroner for å øke kunnskapen om helse og velferd hos kjæledyr. De konkrete kunnskapsbehovene på området skal drøftes med aktuelle brukere.

Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid

Norsk forskning skal oppnå fornyelse og kvalitetsøkning samt styrking i arbeidet med felles forskningsutfordringer.

a) Konkretisering av delmålet

Det er et mål om økt norsk deltagelse i 7RP innenfor områdene Food, Agriculture, Fisheries and Biotechnology og Environment. Norske forskningsmiljøer skal være orientert om utviklingen av aktuelle programmer i sektoren innenfor Joint Programming og de mulighetene programmene vil gi, som grunnlag for norsk deltagelse i minst samme omfang som i 7RP.

NordForsk og NICE skal videreutvikles slik at nordisk samarbeid, i tillegg til å løse felles nordiske problemstillinger, i økende grad utgjør felles plattformer for initiativ mot EU også innenfor mat- og landbrukssektoren.

Deltakelse av norske forskningsmiljøer i samarbeidet med Nord-Amerika skal øke. Videre er det ønskelig med økt forskerutveksling for å øke norske forskeres kompetanse og for å bringe norsk kompetanse til andre land, særlig innenfor klima, energi og matsikkerhet.

Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet

Delmål 2.1: God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forskningssamarbeid

Se delmål 1.6.

a) Konkretisering av delmålet

- Nasjonale forskningsprogram i regi av Forskningsrådet må styrke sitt strategiske, tematiske og finansielle samspill med EU-forskningen og med felles nordisk finansierte prosjekter.
- Det skal i samarbeidet med Nord-Amerika legges særlig vekt på forskning for økt opptak av CO₂ og lagring av karbon i jord og skog.

Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene

Se delmål 2.3.

Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet

Det skal være god ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemene innen landbruks- og matsektoren.

a) Konkretisering av delmålet

Det skal være en tydelig fordeling av roller og ansvar mellom Forskningsrådet og Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) for å oppnå best mulig samlet effekt på konkurranseevnen til landbruks- og matnæringene. Forskningsrådet og Styret for forskningsmidler over Jordbruksavtalen bør på samme måte strategisk videreutvikle sitt samarbeid for å nå de overordnede målsettingene. Det er også et mål at Forskningsrådet videreutvikler samarbeidet med Skogtiltaksfondet og Utviklingsfondet for skogbruket slik at det oppnås en best mulig resultatoppnåelse av samlet ressursbruk.

Det er et mål at samlokaliseringen av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap samt flyttingen av Veterinærinstituttet til Campus Ås gir faglige synergier innen matproduksjon, mattrygghet, dyrevelferd samt plante-, dyre og fiskehelse.

Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene

Det skal være et nasjonalt samarbeid og en arbeidsdeling mellom de landbruks- og matvitenskapelige forskningsinstitusjonene for å utnytte ressursene rasjonelt.

a) Konkretisering av delmålet

Målet med Landbruks- og matdepartementets midler til basisbevilgninger til forskningsinstituttene er å bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene, slik at de styrkes som gode leverandører av anvendt forskning til næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig.

b) Andre føringer

Landbruks- og matdepartementet setter av 163,350 mill. kroner til basisbevilgning innenfor primærnæringsarenaen. 2,5 pst. av grunnbevilgningsramme for primærnæringsinstituttene skal benyttes til resultatbasert omfordeling.

Omfordelingsandelen vil bli vurdert på nytt i 2011. Forskningsrådet må i samarbeid med finansierende departementer avklare nærmere føringer for bruken av kortsiktige tilbakeførte SIP-midler for institutter som avslutter SIP-forpliktelser tidligere enn resten av arenaen. Avsluttede SIP-forpliktelser innenfor Nofimas område på 3,55 mill. kroner skal tilføres landbruks- og matsektorens område i Nofima i 2010.

Forskningsrådet skal bidra til videreutvikling av den forskningsfaglige kvaliteten ved landbruks- og matinstituttene gjennom basisbevilgningen. Landbruks- og matdepartementet forutsetter at institutter som kommer spesielt uheldig ut i det nye basisfinansieringssystemet skal følges faglig opp av Forskningsrådet.

Forskningsrådet skal videre forberede en evaluering av instituttene innen landbruks- og matsektoren. Landbruks- og matdepartementet og Forskningsrådet bør ha en nærmere dialog om dette.

Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet

Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UoH-sektoren, helseforetakene og forvaltningen.

Det er et mål at kommunikasjonen av offentlig finansiert forskning holder en høy kvalitet og effektivt når ut til næringsliv, forvaltning og befolkning. Landbruks- og matdepartementet legger særlig vekt på kommunikasjon av forskningsresultater ut til næringslivet, siden sektoren har en relativt lav andel brukerstyrt forskning hvor brukerne også ofte er representert gjennom kollektiv forskningsfinansiering. Dette medfører et ekstra behov for å synliggjøre forskningen.

a) Konkretisering av delmålet

Det er et mål at forskningen skal sikre samfunnets tillit til sektoren når det gjelder norsk mat, matproduksjon, dyrehold og klima- og miljørelaterte spørsmål. Det er og et mål at kunnskap fra forskning støttet med midler fra Landbruks- og matdepartementet skal formidles til relevante mottakere. Dette skal gjøres på en måte og på en form som gjør at kunnskapen raskt kan forstås og tas i bruk. Landbruks- og matdepartementet har et mål om å forbedre forvaltningens anvendelse av ny kunnskap fra forskning, og ber Forskningsrådet om å stimulere og legge til rette for en positiv utvikling på dette området. Departementet har også et mål om at befolkningen generelt sett skal ha god kunnskap om sektoren. Formidling av kunnskap fra landbruks- og matforskningen skal bidra til dette.

b) Andre føringer

Forskningsrådet skal synliggjøre hvordan resultatene fra landbruks- og matforskningen kommer samfunnet til gode. Forskningsrådet skal gi bestillinger fra departementet på forskningsrelatert nyhetsstoff høy prioritet.

Forskningsrådet skal også synliggjøre innsatsen på kunnskapsoppbygging om biologisk mangfold i sammenheng med landbrukssektorens markering av det internasjonale Naturmangfoldåret 2010.

Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og -takt i næringsliv og offentlig sektor.

Landbruks- og matsektoren skal styrke konkurransekraften gjennom hele verdikjeden. Samtidig skal det være et mål å styrke grunnlaget for sysselsetting og bosetting i distriktene gjennom innovasjon og nye næringer.

a) Konkretisering av delmålet

Kunnskapselementet i vare- og tjenesteproduksjonen i sektoren skal øke gjennom satsing på forskning og formidling. Produksjon og formidling av næringsrelevant forskning skal støtte opp under lokale og regionale innovasjonssystemer.

b) Andre føringer

For å styrke konkurranseevnen i distriktene settes det av 2 mill. kroner til programmet Virkemidler for regional FoU og innovasjon. Av dette skal ca. 1 mill. kroner anvendes til en stipendordning for å koble de natur- og landbruksfaglige miljøene på Campus Ås til entreprenører i SIVAs inkubatorprogram for mat- og naturbaserte næringer.

Forskningsrådet skal bidra til gjennomføring av ordningen etter nærmere avtale med Landbruks- og matdepartementet og SIVA. Det settes av 5 mill. kroner til videreføring av FORNY i 2010. Landbruks- og matdepartementet legger særlig vekt på utvikling og effektivisering av infrastrukturen for kommersialisering av resultater fra landbruks- og matforskningen.

Delmål 3.3: Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet

Det er et mål om bedre kunnskapsgrunnlag for å øke verdiskapingen og svare på utfordringene innenfor landbruks- og matsektoren.

a) Konkretisering av delmålet

Forskningsrådet skal bistå landbruks- og matdepartementet med råd og veiledning i forbindelse med ny stortingsmelding om landbruks- og matsektoren. Departementet følger opp dette i styringsdialogen.

b) Andre føringer

Forskningsrådet skal sørge for at det blir gjennomført en ny kartlegging av forsknings- og utviklingsarbeidet i landbruks- og matsektoren basert på data fra 2009.

Forskningsrådet skal bistå NIFU STEP og departementet, herunder tydeliggjøre finansiering fra næringsrettede fond og definere FoU innen landbruk og mat.

Øvrige krav til virksomheten

Vi viser til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for oversikt over felles føringer og frister for leveranser, årsrapport, årsmelding og avviksrapportering.

3. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Departementet vil avholde et styringsmøte onsdag 12.5.2010, for å diskutere årsrapport 2009, vedtatt budsjett 2010, de mest vesentlige risikoområdene samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2011. Det vil videre bli avholdt et styringsmøte ca i begynnelsen av desember 2010. Temaet for høstmøtet vil blant annet være foreløpig tildelingsbrev og Forskningsrådets innspill til store satsinger for 2012.

Med hilsen

Gaute Lenvik (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kirsti Gustad
avdelingsdirektør

Kopi:
Riksrevisjonen (elektronisk)
Kunnskapsdepartementet
Miljøverndepartementet
Nærings- og handelsdepartementet
Olje- og energidepartementet

Vedlegg 1

Norsk institutt for bygdeforskning
Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
Norsk institutt for skog og landskap
Veterinærinstituttet